

SREDNJEVEŠKA LJUBLJANA

V srednjem veku so Ljubljano sestavljali trije predeli: Stari trg, Novi trg in Mestni trg.

V okvirčke vpiši njihova imena.

Poveži:

NOVI TRG

Nastal je severno od Starega trga. Imenovali so ga kar Mesto.

STARI TRG

Nastal je na levem bregu Ljubljanice.

MESTNI TRG

Najstarejši predel Ljubljane.

LJUBLJANICA

Podoba in vloga reke Ljubljanice sta bili v času srednjega veka drugačni kot danes. Reka je bila širša in plitvejša, po njej pa je potekal živahen rečni promet. Prostor ob njej, imenovan Breg, je bil namenjen pristanišču in carinarnici. Ljubljanica je zaradi poplav ob hudih neurjih predstavljala pravo nadlogo in takrat naj bi se ljudje od hiše do hiše prevažali celo s čolni.

Kaj se je še dogajalo na reki Ljubljanici? Označi pravilne trditve.

☒ TRGOVANJE	☐ NADZOR TRAJEKTOV
☐ TEKMOVANJA ČOLNARJEV	☐ ŠTETJE REČNEGA PROMETA
☐ TEKMOVANJE V SKOKIH NA GLAVO	☒ PRAZNOVANJA
☒ PLAVANJE V JAVNEM KOPALIŠČU	☐ LOV NA POVODNEGA MOŽA

Po vsakem požaru so bili meščani bolj previdni. Kako so se trudili preprečiti požare?

Označi pravilno trditev.

- PONOČI SO V HIŠAH SVETILI Z BAKLAMI.
- SVETILI SO Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.
- PAZILI SO, DA SO VSELEJ UGAŠALI SVEČE IN BAKLE
- IZ HIŠ SO PREPODILI PSE IN MAČKE.
- V MESTU SO UVEDLI POŽARNO STRAŽO
- HIŠE SO ZIDALI Z RAZMIKI.
- SPALI SO V MOKRIH OBLAČILIH.

Ulica Pod trančo je dobila ime po stavbi. Le-ta je imela v pritličju urejen podhod, ki je vodil do mostu, zgoraj pa ječo, ki se je imenovala tranča in ječarjevo stanovanje. Za vzdrževanje reda in miru so v srednjem veku uporabljali različne kazni. Za lažje prestopke so ljudi kaznovali s plačilom kazni ali z lažjo telesno kaznijo. Za težje prestopnike pa so bile kazni hujše.

Številko pred prekrškom prepisi pod ustrezno kazen.

1 PODTIKANJE POŽARA

2 GOLJUFANJE PRI PRODAJI KRUHA

3 KRAJA

4 UMOR

2 NAMAKANJE V LJUBLJANICO

1 SEŽIG NA GRMADI

1 NOŠENJE GOREČEGA POLENA NA HRBTU

3 SEKANJE DLANI

4 OBEŠANJE ali OBGLAVLJANJE

2 SEDENJE NA SRAMOTILNI KLOPI

Prebivalstvo je bilo v srednjeveških mestih zelo raznoliko. Delilo se je na več družbenih slojev, ki so se med seboj razlikovali tako po pravicah in po dolžnostih do mesta kot tudi po načinu življenja.

Pomagaj si s srednjeveško družbeno piramido in **poišči ustrezne pare**. Sloj prebivalca in njegov opis. Npr. 1 D

Posamezne sloje razvrsti ob piramido.

VLADAR **1** **E**

VIŠJE PLEMSTVO **2** **C**

NIŽJE PLEMSTVO **3** **G**

DUHOVŠČINA **4** **D**

OBRTNIKI IN TRGOVCI **5** **F**

HLAPCI IN DEKLE **6** **A**

KMETJE **7** **B**

A Niso bili meščani, niso imeli svoje lastnine, preživljali so se z delom za druge.

B Niso osebno svobodni, obdelujejo zemljo in opravljajo tlako.

C Dajejo zemljo v najem plemičem in za vladarja opravljajo vojaške in upravne dolžnosti.

D Najbolj izobraženi sloj. Cerkev ima pomembno vlogo v življenju srednjeveških ljudi.

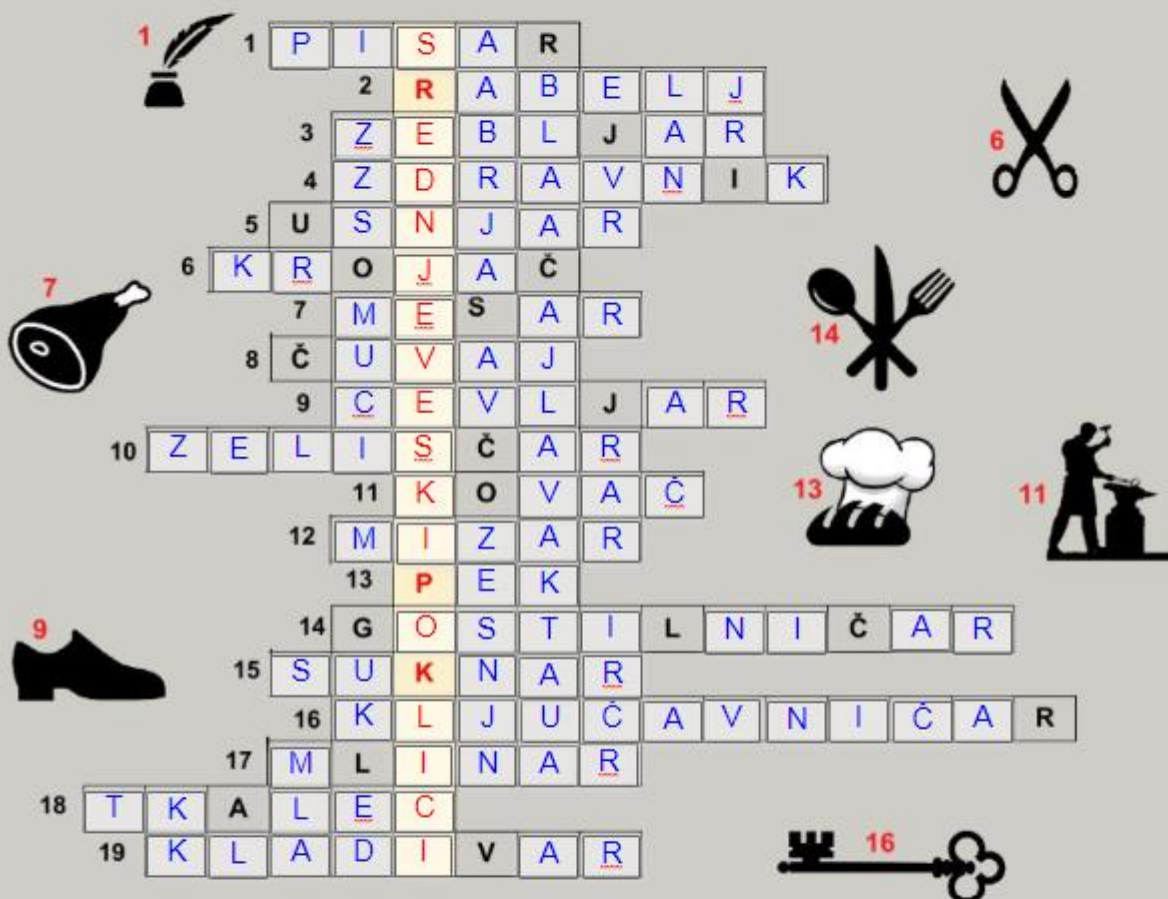
E Lastnik vse zemlje. Višjim plemičem, ki so zanj opravljali vojaške in upravne dolžnosti je dajal kot plačo v najem

F Meščani so osebno svobodni, v mestu so imeli lastno hišo, svoje premoženje, morali pa so plačevati davke.

G V zameno za najem zemlje za višje plemstvo opravljajo vojaške in upravne dolžnosti.

SREDNJEVEŠKA KRIŽANKA

Srednji vek je poznal vrsto različnih in zanimivih poklicev, vendar se številni poklici do danes niso ohranili. Trgovinice in obrtne delavnice so bile navadno draga ob drugi, na ozkih mestnih ulicah. Obrtniki so se združevali v cehe, ki so natančno določevali kakovost izdelkov, delovni čas, cene in številna druga pravila, s katerimi so vzdrževali red in kakovost.

2. Izvršuje kazni, biča obglavlja, sežiga na gmadi

3. Izdeluje žeblje

12. Iz lesa izdeluje pohištvo

4. Skrbi za zdravje ljudi

5. Iz živalskih kož izdeluje material za čevlje, za sedla

15. Izdeluje sukno

10. Navadno menih v samostanu, ki nabira in prideluje zelišča

8. Ponoči skrbi za red in mir v mestu.

17. Iz žita melje moko za kruh, za žgance ali za močnik

18. Iz volne, iz lanu, iz konoplje stke tkanino

19. Izdeluje kladiva